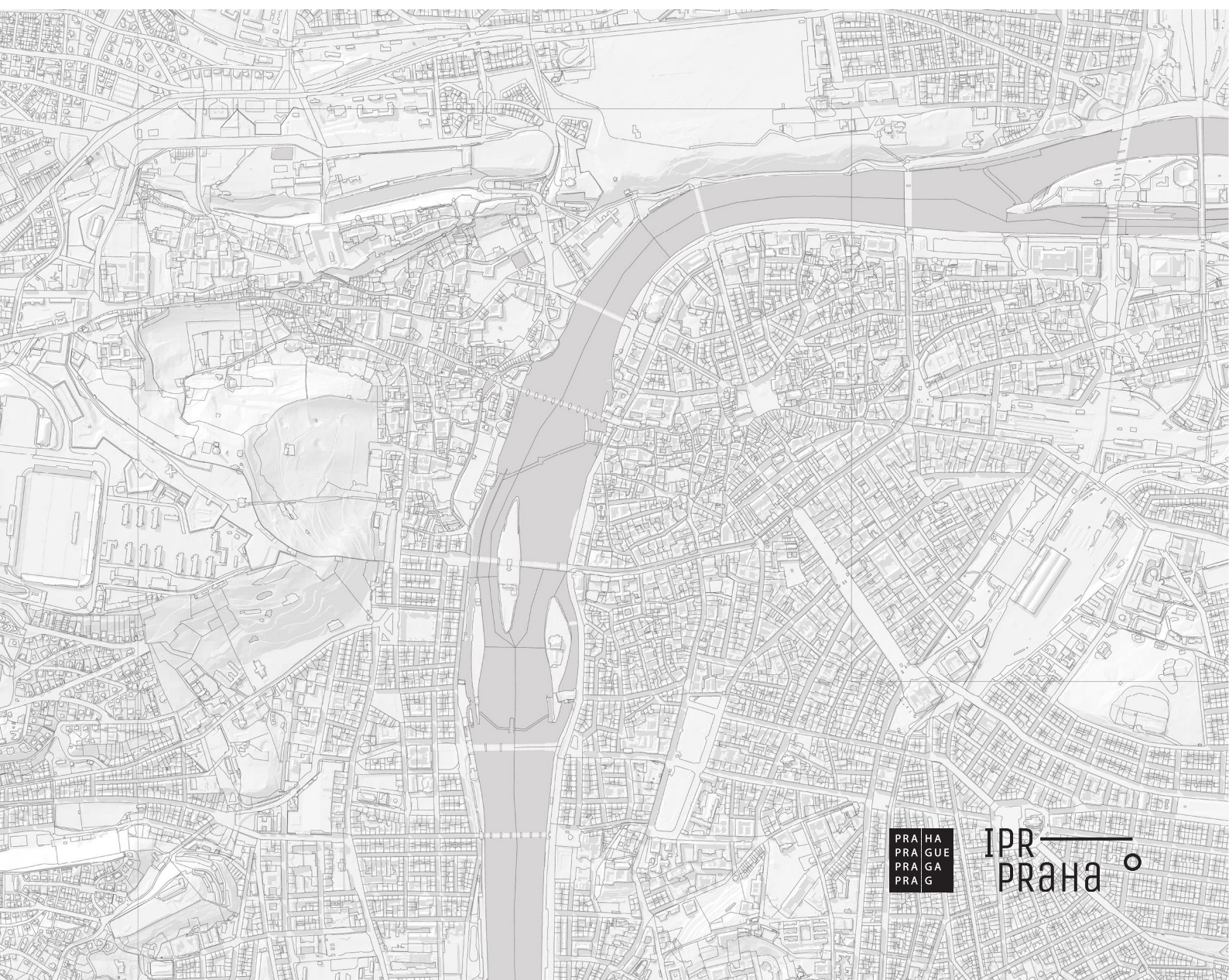

Koncepce živičných a dlážděných povrchů PPR

PRAHA
PRAGUE
PRAGA
PRAG

IPR ———
PRAHA ○

Koncepce živičných a dlážděných povrchů PPR

Vypracoval:

Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy
Sekce detailu města

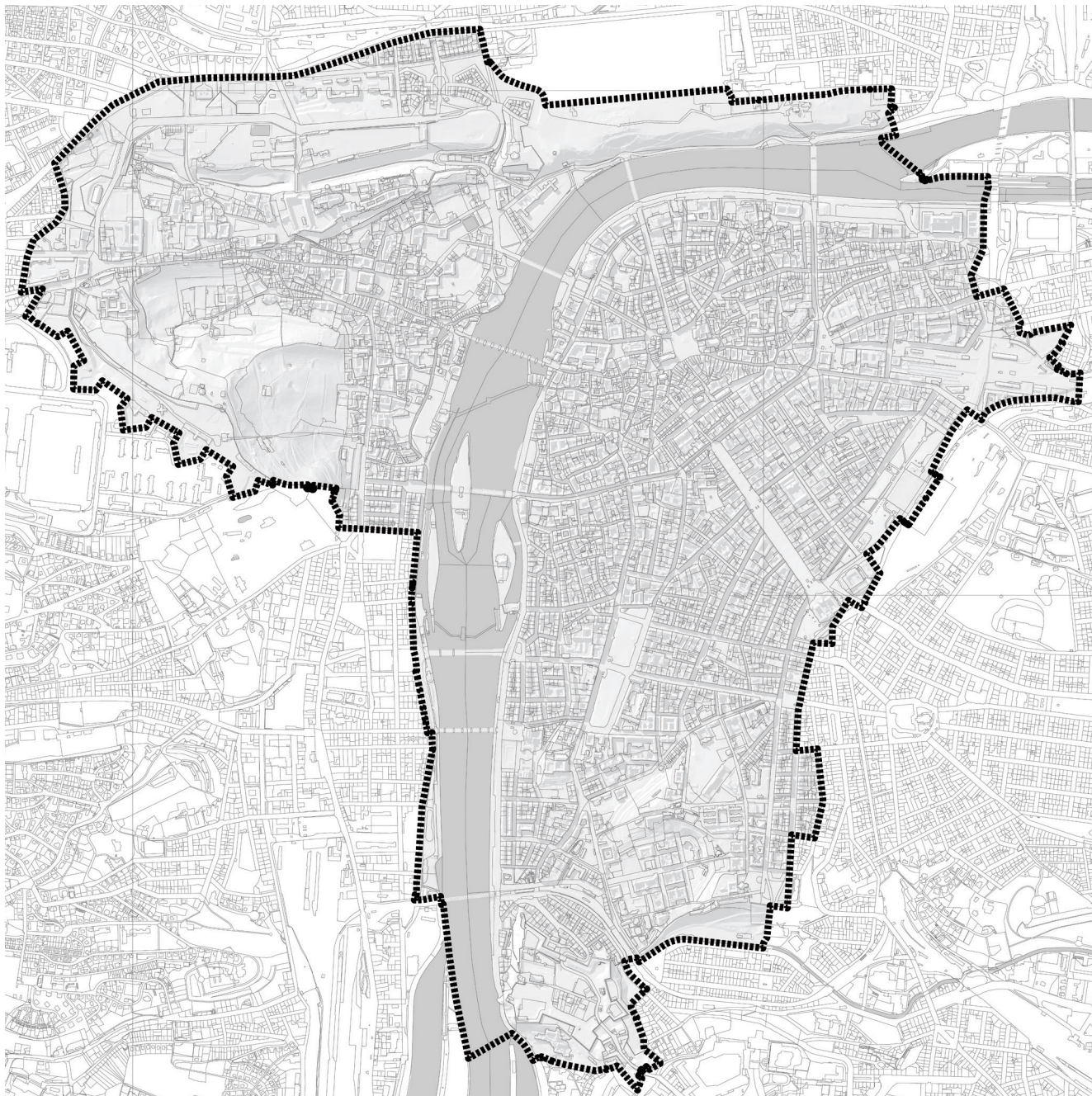
duben 2015

Zpracovatelsý tým:

Ing. arch. Vladimír Fialka
Ing. arch. Radek Novotný
Ing. arch. Jan Harciník

IPR ———
PRaHa °

Obr. 1: Plošné vymezení Pražské památkové rezervace

ÚČEL A OBSAH DOKUMENTU:

Hlavním cílem Koncepce živičných a dlážděných povrchů Pražské památkové rezervace (KZDP PPR) je nastavit pro dané území základní systém diferenciací jednotlivých uličních prostorů tak, aby pro jednotlivé kategorie uličních prostorů mohly být definovány „standarty“ řešení povrchů komunikací a chodníkových ploch, které budou určujícím a závazným východiskem pro údržbu a obnovu vybraných veřejných prostranství Pražské památkové rezervace.

Dokument deklaruje snahu samosprávy města cíleně posilovat kvalitu veřejných prostranství. Území Pražské památkové rezervace je zásadním obrazotvorným fenoménem, který má významný vliv na vnímání hlavního města Prahy, jak ze strany jeho obyvatel, tak ze strany návštěvníků města. Z tohoto pohledu je žádoucí usilovat o kontinuální zvyšování kvality tohoto hmotného statku. Kultivace veřejných prostranství je jedním z mnoha elementů, jak toho dosáhnout.

URČENÍ DOKUMENTU:

Koncepce živičných a dlážděných povrchů PPR je určena všem aktérům, kteří jsou součástí správy, údržby a tvorby veřejných prostranství na území PPR.

Jeho primární cílovou skupinou jsou odbory MHMP při výkonu samostatné působnosti hl. m. Prahy, příspěvkové organizace a akciové společnosti s majetkovým podílem hl. m. Prahy čerpající finance z rozpočtu hl. města Prahy, které se aktivně podílejí na správě, údržbě a tvorbě veřejných prostranství Pražské památkové rezervace.

Ve vztahu k orgánům státní správy, které vydávají ke stavebním činnostem na veřejných prostranstvích v PPR svá závazná stanoviska, by měl být dokument chápán jako vyjádření koncepčního cíle hl. města Prahy ohledně podoby povrchů uličních profilů v PPR, a při výkonu působnosti jednotlivých orgánů by měl být v maximální možné míře respektován.

Daný materiál se, vzhledem ke svému celkovému měřítku a určení, nezabývá konkrétními principy návrhu veřejných prostranství, jak v obecné rovině, tak například ve vztahu k vytváření bezbariérového městského prostředí. Pro zajištění tohoto veřejného zájmu jsou při návrhu jednotlivých aspektů bezbariérových úprav veřejných prostranství závazně příslušné prováděcí vyhlášky a normy. Základní principy pro řešení bezbariérového prostředí jsou taktéž uvedeny v *Manuálu veřejných prostranství hl. m. Prahy*.

VAZBA NA KONCEPČNÍ DOKUMENTY HL. MĚSTA PRAHY:

Koncepce živičných a dlážděných povrchů Pražské památkové rezervace svým přístupem navazuje na **Strategii rozvoje veřejných prostranství hl. m. Prahy / návrh** (KVP IPR, 2014) a na konkrétně vymezeném území uplatňuje formou koncepčního dokumentu principy obsažené v **Manuálu tvorby veřejných prostranství hl. m. Prahy** (KVP IPR, 2014).

VÝCHODISKA:

Předpokladem přístupu KZDP PPR je uvědomění si skutečnosti, že veřejná prostranství jsou výsledkem dlouhodobého urbanistického formování města a spolu s vystavěným prostředím městské krajiny primárně spoluvytváří celkovou kvalitu obrazu města, v tomto případě PPR.

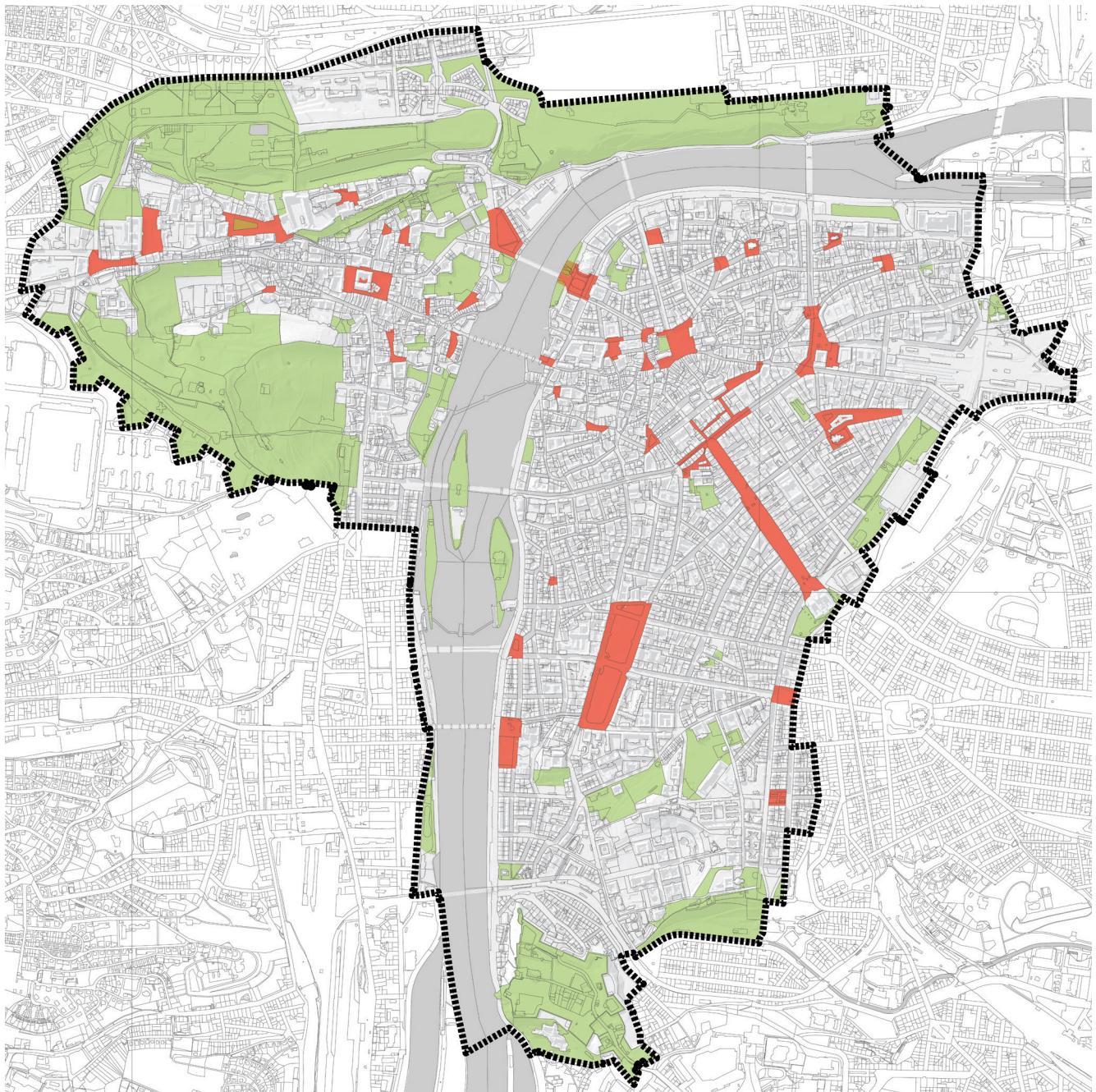
Stav a užívání interiéru města je projevem kulturní identity jeho každodenních uživatelů. Z tohoto pohledu je základní společenskou odpovědností jeho tvůrců a správců zajistit kontinuální zlepšování jeho celkového obrazu ve fyzické i dějové rovině, což je základní předpoklad zachování a kultivování kulturního odkazu předchozích generací.

Přístupem tak nemůže být pouze aplikování historizujících řešení, ale především zohledňování potřeb na soudobou náplň interiéru města, kterému musí, při respektování historických souvislostí, být přizpůsobeno architektonické řešení konkrétního prostoru. Každá generace se v městském prostředí uplatňovala svými soudobými znalostmi a potřebami. Tato proměnlivost obrazu města je přirozená a je jednou z nejvyšších hodnot vytvářející mnohvrstevnaté prostředí pro každodenní městský život. Z tohoto pohledu jsou architektonicky kvalitní vstupy do současného hmotného prostředí hodnotnější a pravdivější než historizující formy. To neznamená rezignování na ochranu významných prvků a forem městského interiéru, jež je často poškozován necitlivou životní modalitou jeho uživatelů, ale zodpovědnější, kvalifikované a odborné posuzování všech zásahů do tohoto prostředí.

Zejména v důsledku absence odborníka, architekta, při projektové přípravě většiny investičních záměrů na veřejných prostranstvích, dochází k řadě chybných či absentujících rozhodnutí v různých fázích procesu od projektové přípravy po realizaci. Jsou řešeny pouze dílčí části prostorového celku bez vyhodnocení vlivu uvažovaných úprav na kvalitu celkového prostoru i na související širší oblast města. Jsou upřednostňována, anebo dokonce jako jediná zohledňována, technická kritéria před kritérii pobytové a výrazové kvality.

Předpokladem kvalitní tvorby a úprav veřejných prostranství tak je, ze strany zadavatelů, nutnost výběru kvalitního zpracovatele všech stupňů projektové dokumentace. Z podstaty komplexního přístupu je tak nutné zajistit u všech úprav veřejných prostranství zpracování dokumentace autorizovaným architektem.

Vzhledem k výše popsanému je zřejmé, že použití KP PPR nemůže být uplatňováno zcela automaticky. Aplikací závěrů Koncepce živičných a dlážděných povrchů nesmí být obcházena či nahrazována, odborná projektová příprava a autorská rozhodnutí.

Obr. 2: Plochy vyjmuté z rozhodování

parky

náměstí, další významná prostranství

METODIKA PŘÍSTUPU A APLIKACE DOKUMENTU:

1) Koncepce předpokládá znalost a dodržování celkového celostního přístupu a souvislostí při tvorbě veřejných prostranství definovaných v Manuálu tvorby veřejných prostranství hl. města Prahy, který je základním koncepčním dokumentem hl. města Prahy v oblasti tvorby veřejných prostranství.

2) Ze struktury veřejných prostranství na území Pražské památkové rezervace jsou z celkové množiny veřejných prostranství pro aplikování definovaných typů povrchů vyjmuty plochy se specifickou památkovou ochranou, parky, náměstí a další specifické prostory.

U všech těchto typů veřejných prostranství je o volbě povrchů nutné rozhodovat na základě konkrétních koncepčních (architektonických) záměrů pro dané prostory. Tato řešení musí vycházet jak z historických souvislostí, tak z konkrétně definovaných požadavků na soudobé užívání prostorů. Přístup k takto vyčleněným místům musí být vždy specifický a musí vycházet z konkrétního kontextu místa, není na něj z toho důvodu proto možné ani vhodné aplikovat systémové začlenění, které je dále v KZDP PPR použito. Pro konkrétní záměry, na prostranstvích vyjmutých z rozhodování podle KZDP PPR, tento dokument slouží jako podkladový materiál, který dává zpracovateli základní informaci o nejbližším kontextu místa ve smyslu nutnosti definování vhodného navázání povrchu řešeného veřejného prostranství vůči svému okolí.

3) Do systému jsou tedy z podstaty výše popsaného zahrnuty pouze tradiční uliční prostory na území PPR. Pro ně jsou v mapovém listě definovány tři základní možnosti povrchů pro pojižděné části komunikací.

Současně s tím je pro každou základní variantu vytvořena škála možných skladeb uličního prostoru, která postihuje nejčastěji se vyskytující dopravní režimy na komunikacích na území PPR. Konkrétní typ materiálové varianty (druh, barevnost povrchu, velikost dlažby) je nutné stanovit vždy na základě celkové koncepce konkrétního prostoru a v celé délce konkrétní ulice.

4) KZDP PPR řeší v rámci uličního profilu pouze materiálové varianty pojižděných jízdních pruhů. Pro chodníkové plochy v PPR je v rámci celého území uplatňován předpoklad, že budou, vzhledem k žádoucímu povyšování celkového obrazu veřejných prostranství, vždy řešeny skládanou kamennou dlažbou. Volba druhu dlažby (velikostní, materiálová a barevnostní charakteristika dlažby) je odvislá od konkrétní lokality v rámci PPR. Požadavky a doporučení pro výběr a užití povrchů chodníkových plocha je součástí Manuálu tvorby veřejných prostranství hl. města Prahy.

5) KZDP PPR definuje ideální cílový stav povrchů na základě aktuálního dopravního režimu území PPR.

Na základě trendů snižování intenzity dopravy a jejího celkového zklidňování v historickém centru Prahy je možné předpokládat, že bude v dílčích částech PPR postupně přehodnocována celková obslužnost, druh a intenzita realizované dopravy. **V případě budoucích výraznějších změn dopravního režimu na území PPR je tak nutné aktualizovat i zatřídění konkrétního dotčeného uličního profilu z hlediska vhodného povrchu pro pojižděné části uličního prostoru, které definuje KZDP PPR.**

6) V místech, kde KZDP PPR určuje pro dané prostory povrchy odlišné od stávajících, je nutné, aby jejich budoucí výměna probíhala v ucelených a logických celcích. To znamená ideálně v celé délce konkrétního uličního profilu tak, aby částečným uplatňováním nedocházelo k nežádoucí fragmentaci jednoho uličního prostoru způsobené materiálovou roztržitostí. Povrch vozovky by tak měl být jednotný po celé délce průjezdu daným veřejným prostranstvím. Případná změna barvy či struktury materiálu musí být kompozičním záměrem či prostředkem organizace pohybu. Vhodnou změnou povrchu je možné řešit zpomalovací pásy nebo zvýšené přechody (viz. Manuál tvorby veřejných prostranství hl. Města Prahy, kap. Materiály a povrchy).

7) KZDP PPR definuje pouze základní materiálový charakter uličních profilů v rámci PPR. Ostatní přístupy k úpravám veřejných prostranství podrobně definuje Manuál tvorby veřejných prostranství hlavního města Prahy a příslušné metodiky NPÚ a OPP MHMP.

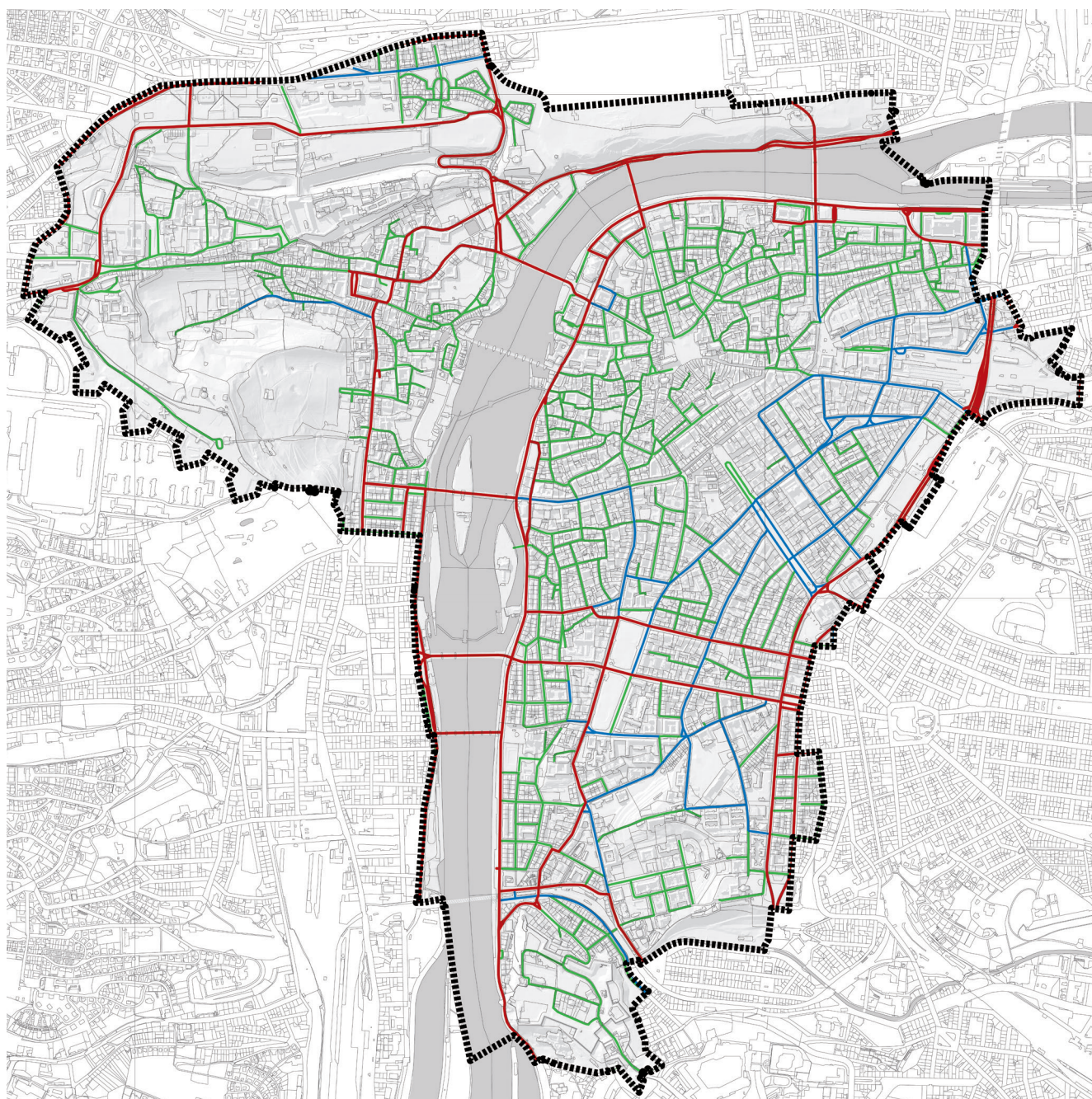
PODKLADY PRO ROZHODOVÁNÍ O POVRŠÍCH V PPR:

Rozhodování o typu použitého materiálu pro jednotlivý uliční prostor vychází z jeho konkrétního umístění v rámci urbanistické struktury PPR, jeho historického zařazení a významu v PPR.

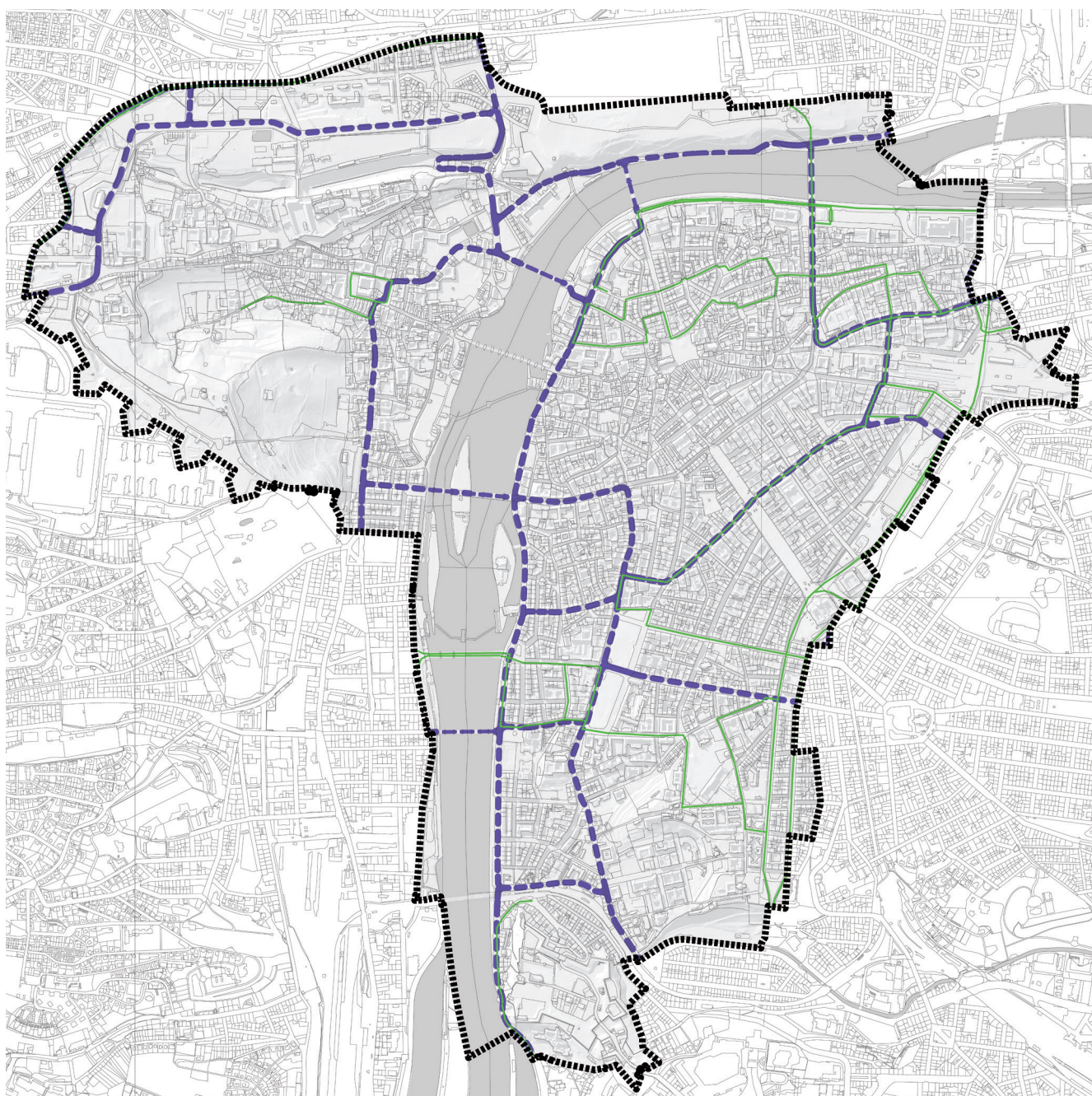
Pro posouzení stávající modality prostoru ulice byla sledována kategorizace místních komunikací z hlediska zákona o pozemních komunikacích (viz. obr. 3), stávající stav vedení tramvajových tratí a autobusových linek na území PPR (viz. obr. 4), mapa cyklistických opatření (viz. obr. 5), mapa hlukového zatížení (viz. obr. 6) a také současné dopravní zátěže na komunikacích v PPR.

Tyto podklady, při vzájemné kombinaci a prolnutí, poskytují dostatečnou informaci pro rozhodnutí o základní kategorii povrchu pro konkrétní uliční profil.

Dalším podkladem k rozhodnutí o zatřídění ulic byla sledovaná data stávajícího stavu povrchů veřejných prostranství na území PPR. Tento podklad posloužil především ke korekci návrhu ve smyslu zmenšení výsledného rozdílu mezi současným a navrhovaným stavem tak, aby byla dostatečným způsobem zohledněna i ekonomická racionalita návrhu.

Obr. 3: Dopravní skelet - třídy komunikací (I. třída - červeně, II. třída - modře, III. třída - zeleně)

Obr. 4: Trasy tramvajových tratí (fialová) a autobusových linek (zeleně) na území PPR

PODKLADY PRO ROZHODOVÁNÍ O POVRŠÍCH V PPR:

Obr. 5: Cyklostrasy a cykl. opatření

Obr. 6: Hluková zátěž

KATEGORIE VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍ NA ÚZEMÍ PPR:

1) Specifická veřejná prostranství

Na tato veřejná prostranství není možné uplatňovat základní členění povrchů KZDP PPR. Výběr materiálů a povrchů všech těchto veřejných prostranství musí vycházet z celkové architektonické koncepce řešící dané veřejné prostranství celostním autorským přístupem a řešení je důsledně konzultováno s příslušnými subjekty státní správy.

a) Národní kulturní památky – veřejná prostranství a areály

Výběr materiálu povrchů všech veřejných prostranství v těchto oblastech musí vycházet z architektonické koncepce pro celek nebo dílčí část, která bude konzultována s OPP MHMP a KVP IPR.

b) Specifická veřejná prostranství - náměstí, nábřeží, předprostory významných budov, zahrady a parky

Pro tato veřejná prostranství nelze definovat povrch v rámci KZDP PPR, ale jeho návrh musí být součástí komplexního architektonického návrhu prostranství, které definuje celkové uspořádání prostoru včetně návrhu konkrétních povrchů.

Architektonické návrhy musí být, na základě platného usnesení o Pravidlech investic na veřejných prostranstvích, posouzeny koncepčním pracovištěm hl. města Prahy, které je k tomuto úkolu určeno, tzn. s Institutem plánování a rozvoje hl. m. Prahy.

2) Standardní uliční profily

Pro tyto prostory jsou definovány základní kategorie materiálového řešení:

A) KAMENNÁ DLAŽBA - kat. A

Předpokladem pro historickou část města je použití kvalitních kamenných skládaných povrchů pro pojezděné i chodníkové povrchy u všech základních uličních prostorů, které jsou zahrnuty do systému rozhodování. Jedná se primárně o kamennou vozovkovou dlažbu, a to žulovou nebo křemencovou.

Provedení skládaných kamenných vozovkových dlažeb musí být řešeno s důrazem na trvanlivost, dlažba musí být vždy pokládána na vhodné a důkladně připravené podloží, je třeba dbát na minimalizaci šířek spár a jejich kvalitní zásyp nebo zálivku.

V ulicích, ve kterých je zachována historická dlažba, je vhodné ji obnovovat a vhodným způsobem doplňovat o dlažbu stejného materiálu, formátu, kvality i stupně opotřebení.

V těchto uličních prostorech zpravidla nedochází k materiálovému odlišování parkovacích ploch vůči plochám jízdnic pruhů. Celá šířka pojezděné komunikace je zpravidla řešena jednotným druhem kamenné dlažby.

Další sledované parametry pro skládané kamenné dlažby definuje v příslušné kapitole Manuál tvorby veřejných prostranství hl. města Prahy.

B) KAMENNÁ DLAŽBA S ÚPRAVOU PRO HLADKÝ POJEZD - kat. B₁, B₂

Veřejná prostranství, která by vzhledem ke svému umístění v rámci historického města primárně měla být opatřena kamenným povrchem. Zároveň jsou na ně z důvodu požadavků na současné užívání (jízda na kole, snižování hluku z provozu) kladeny vysoké nároky kvalitu povrchu. Tyto uliční profily je nutné řešit takovými typy kamenných dlažeb, které tyto požadavky dostatečným způsobem zajistí.

Povrchy vozovek těchto uličních profilů je vhodné opatřovat primárně shora řezanou kamennou dlažbou s důrazem na kvalitu položení, která spočívá především v rovinnosti povrchu a minimalizaci šířky spár.

V rámci vyskytujících se variant dopravních režimů v jednotlivých uličních prostorech je možné tento povrch aplikovat, v závislosti na sledovaných zlepšeních u cílového stavu, buď na celou šíři pojezděných povrchů, nebo případně pouze na cyklopruhu, které se v rámci uličního prostoru vyskytují.

Parkovací plochy jsou u této kategorie řešeny standardní kamennou dlažbou bez nutnosti dalších úprav.

Vzhledem k dopravnímu zatížení komunikací, a v současné době platným hygienickým limitům z hlediska hlukové zátěže venkovního prostředí, vzniká v rámci zařazení některých komunikací do této kategorie potenciální rozpor mezi požadovaným cílovým stavem povrchu těchto komunikací a výše uvedenými omezeními. Na základě této skutečnosti je pro takto identifikované uliční profily definována podkategorie (**B₂**), která v případě změny povrchu pojezděné části uličního profilu předpokládá nutnost podrobnějšího prověření možnosti užití této materiálové varianty.

C) ŽIVIČNÝ POVRCH

Na základě dopravního zatížení páteřních komunikací na území PPR jsou pro tuto kategorii upřednostněny ústupky dopravní organizaci, které definují uliční prostory, ve kterých je pro pojezděné povrchy možné použít asfaltové povrchy.

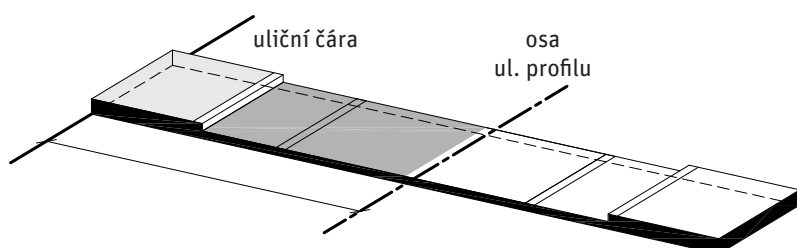
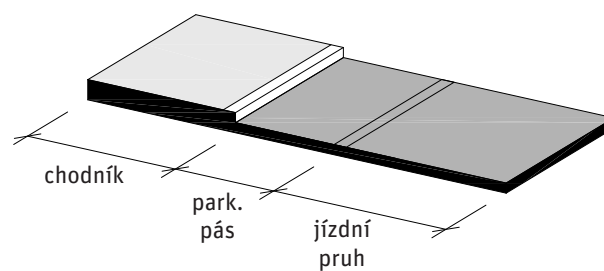
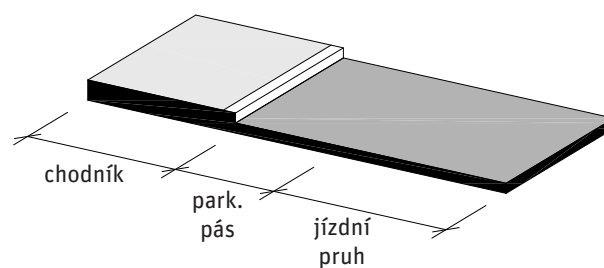
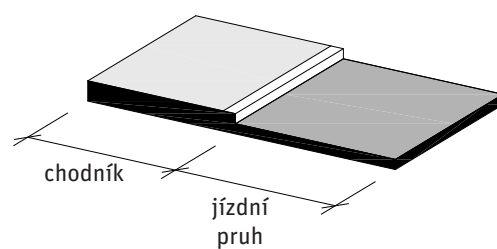
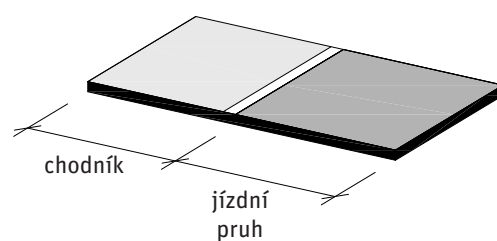
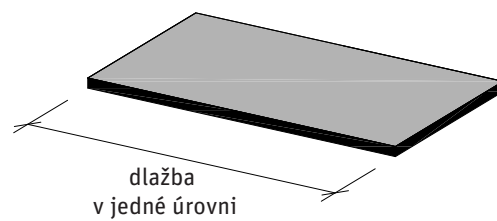
Pro tyto uliční prostory dále platí, že pro parkovací pásy budou použity skládané kamenné povrchy.

VARIANTY SKLADEB ULIČNÍCH PROFILŮ:

Schématické axonometrie zobrazují základní varianty uličních profilů na území PPR. KZDP PPR definuje pouze zařazení z hlediska volby materiálového řešení povrchů pojezděných. Konkrétní řešení profilu v případě stavebních úprav uličního prostoru je odvislé od cílového režimu dopravy v daném prostoru. Uvedená schémata reprezentují pouze základní možné varianty a případné kombinace materiálů.

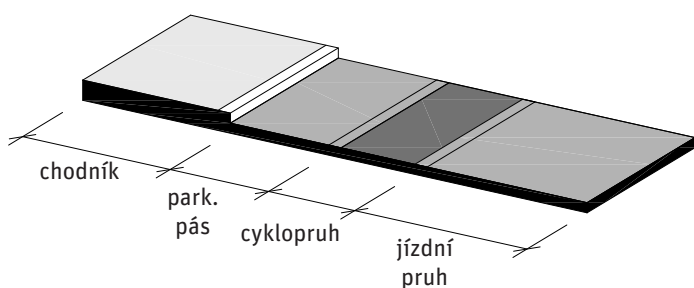
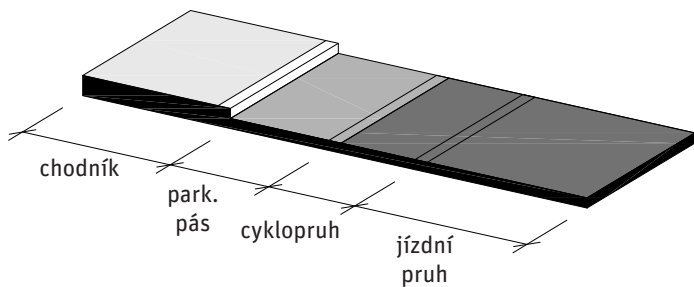
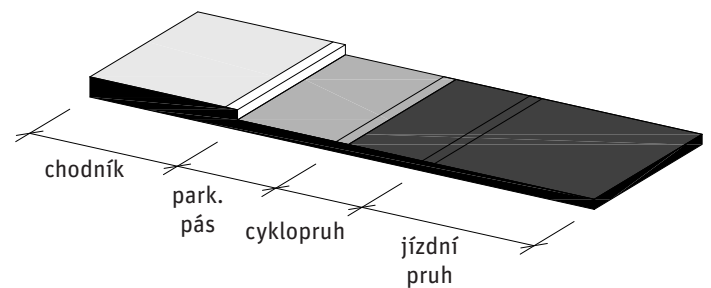
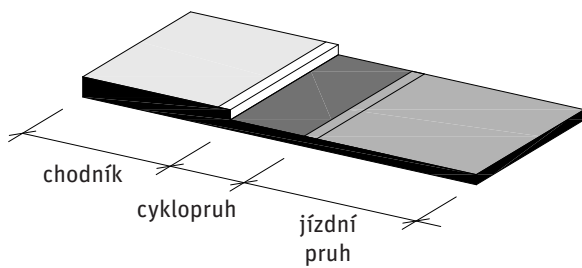
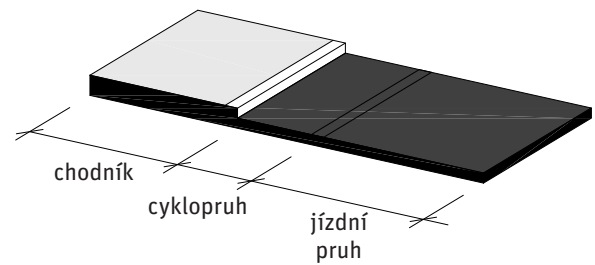
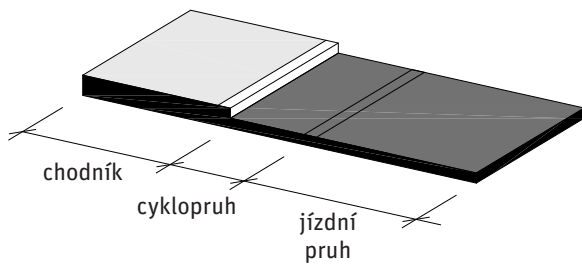
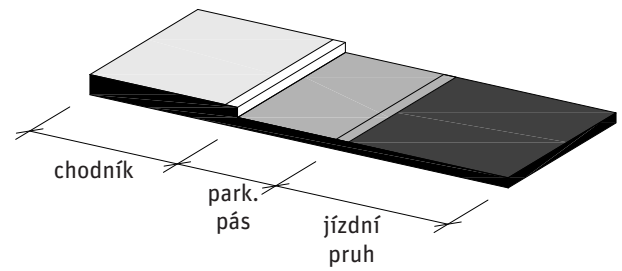
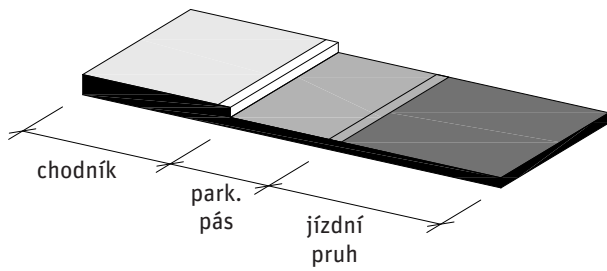
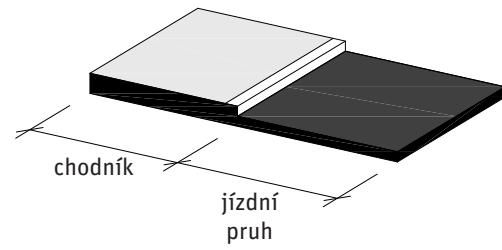
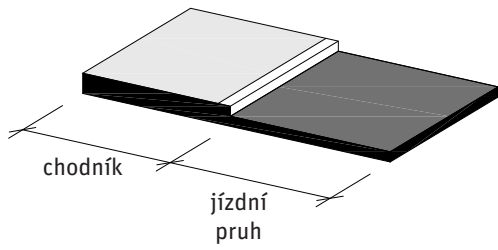
ZÁKLADNÍ VARIANTY A KOMBIMACE ULIČNÍCH PROFILŮ:

A) KAMENNÁ DLAŽBA

B) KAMENNÁ DLAŽBA S ÚPRAVOU PRO HLADKÝ POJEZD

C) ŽIVIČNÝ POVRCH

LEGENDA MATERIÁLŮ:

	chod. dlažba
	kamenná dlažba
	kamenná dlažba s úpravou
	živičný povrch

VÝKRES ZATŘÍDĚNÍ ULIČNÍCH PROFILŮ

LEGENDA:

Plochy vyjmuté z rozhodování

parky

náměstí, další významná prostranství

Hranice PPR

kat. A - kamenná dlažba

kat. B₁ - kamenná dlažba
s úpravou pro hladký pojezd

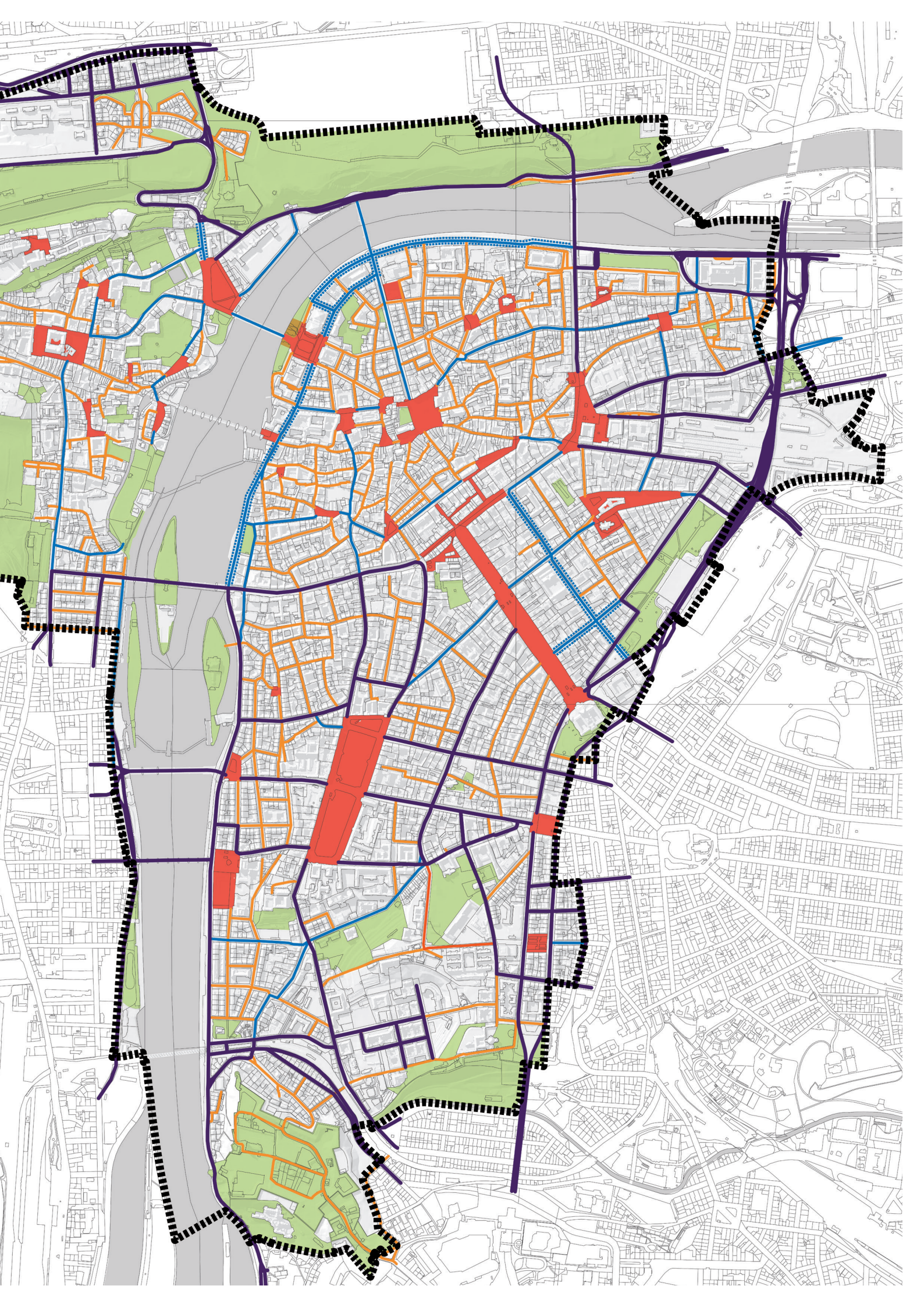
kat. B₂ - kamenná dlažba
s úpravou pro hladký pojezd

kat. C - živičný povrch

Nedílnou součástí tohoto výkresu je textová část KZDP PPR.

IPR —
PRaHa °